

Ženklaai mums padeda

Įsivaizduokite, kad jūs vairuojate automobilį ir važiuojate greitkelio. Vairuotojas ne tik žiūri į kelią, bet ir stebi kelio ženklus, rodykles, kitas nuorodas. Jos praneša, kas yra ir kas bus jo kelyje.

Nors vairuotojo kalbinti negalima, keliaudami su šeima šiek tiek pasikalbame.

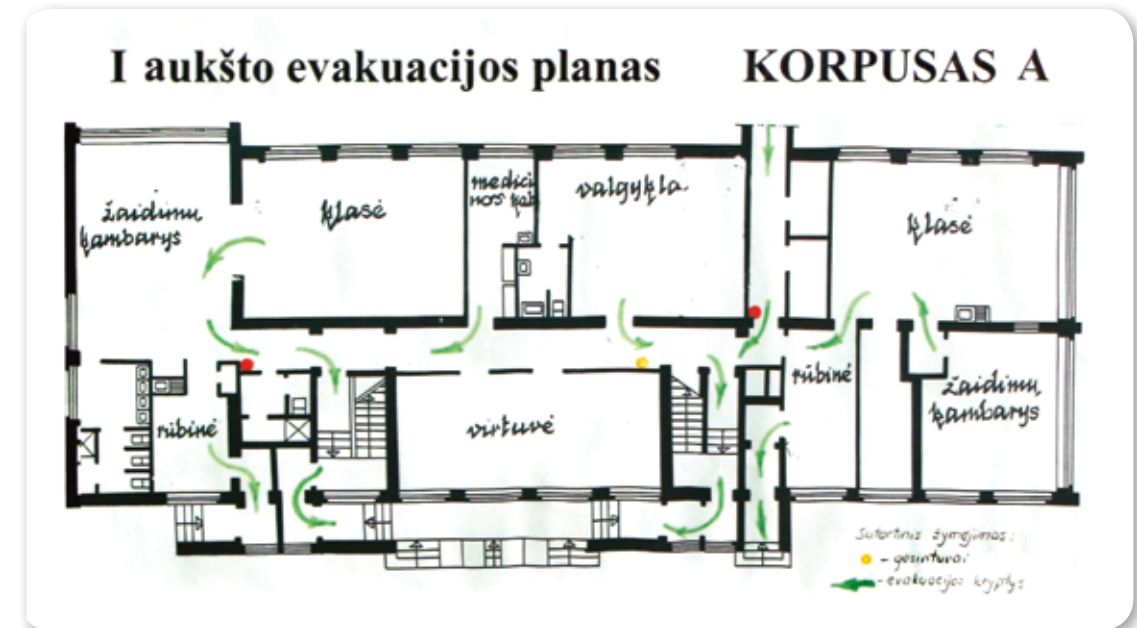
- Vienas iš jūsų tegul būna vairuotojas, o kitas – keleivis. Sugalvokite dialogą, vykstantį kelionėje, pavyzdžiui, keleivis neišmano kelio ženklų ir klausia vairuotojo, ką jie reiškia.
- Dialogus pristatykite klasės draugams.
- Kuris suvaidintas dialogas jums atrodė įdomiausias? Kodėl?
- Kuriame buvo aptarta daugiau kelio ženklų?

Parduotuvėse, įstaigose, teatro ar kino salėse privalo būti ženklas IŠĖJIMAS, o jei esate užsienyje, gali būti užrašyta EXIT. Tamsioje kino salėje jis šviečia prie durų, pro kurias galima išeiti iš patalpos.

- Kokių ženklų yra tavo mokykloje, klasėje?
- Kam jie reikalingi?
- Kurie iš jų draudžia, įspėja, o kurie praneša, informuoja?

Ypač svarbūs yra tie ženklai, kurie perspėja, paaiškina, kaip elgtis nelaimės atveju. Mokykloje kabo vadinamasis **evakuacijos planas**, kuris nurodo, kaip mokiniai ir mokytojai turėtų išeiti iš mokyklos ištikus nelaimei.

- Kaip šiame plane vaizduojamos durys, laiptinė, kriauklės?
- O kaip pažymėti gesintuvai, evakuacijos kryptis?

- Išanalizuokite savo mokykloje kabantį evakuacijos planą.
- Paaiškinkite, kaip jį suprantate.
- Raskite savo klasę. Kaip iš jos reikėtų greitai pašalinti nelaimės atvejų?

Apie ištikusį pavojų žmonės praneša šauksmais arba skambindami bendruoju pagalbos telefonu 112.

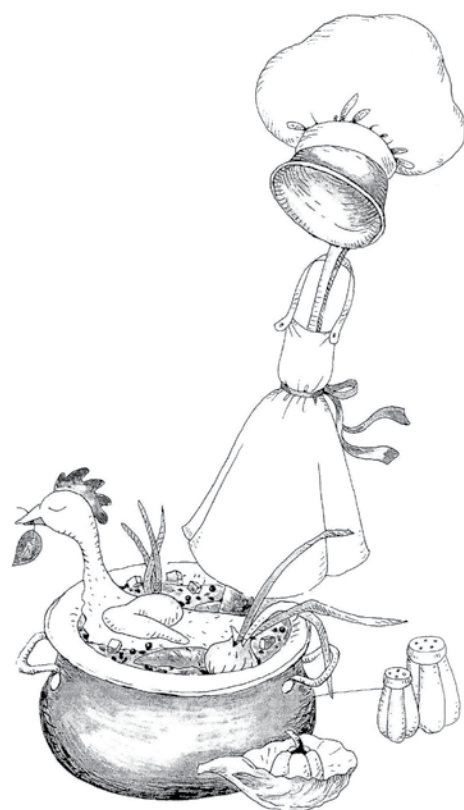
Jeigu nelaimė ištinka jūroje ar kokioje nors atokiaje vietovėje, radijo bangomis perduodamas tarptautinis pagalbos signalas „Meidei, meidei, meidei“ (MAYDAY). Gavusi skubios pagalbos signalą, gelbėtojų komanda skubiai išvyksta į įvykio vietą.

Gelbėtojų sraigtasparnis

Daiktų ženklai

1. Kas ir kodėl eilėraštyje vadinami apgavikais?

Leonardas Žitkevičius
APGAVIKAI

Kai cukrus druską susitiko,
Tai viens antram labai patiko.
Buvau ir aš su jais kartu
Ir gėriau kavą tuo metu.

Ir bėriau cukrų ant kiaušinio,
Tiesiog ant baltymo ir trynio.
O kavą gėriau su druska,
Lyg būtų čia tokia tvarka.

Bet jiems abiem tatau patiko,
Ir vėl mane apgauti tyko.
Patinka jiems, kad jie balti:
Neraudonuoja, nors kalti.

Iš knygos „Čiampar vampar“

- Apie ką šis eilėraštis? Atsakykite savais žodžiais.
- Kodėl cukrus ir druska „apgauti tyko“?
- Kuo jums šis eilėraštis įdomus? Perskaitykite labiausiai patikusią dalį balsiai – juokaudami.

2. Išmokite eilėraščių skaityti raiškiai. Kuris mokinyš jį perskaitė linksmiausiai? Įdomiausiai?

3. Raskite eilėraštyje daiktų pavadinimus, daiktų požymius ir veiksmo žodžius reiškiančių žodžių.

- Aptarkite, kokių žodžių radote daugiausia?
- Kurių rašyba skiriasi nuo tarimo?

gėriau
bėriau
trynio

Cukrus, ...
Susitiko, ...
...

4. Sugalvokite ir parašykite kuo įdomesnių sakinių, pavartodami kuo daugiau nurodytų žodžių.

druska, cukrus, nusprendė, pamokyti, susikeitė, juokėsi

5. Įminkite mįsles. Sugalvokite naujų mįslių apie druską ir cukrų.

Nuo vandens gimusi,
Vandens bijosi. (druska)

Už žirni mažesnis,
Už velnią piktesnis. (sėklid)

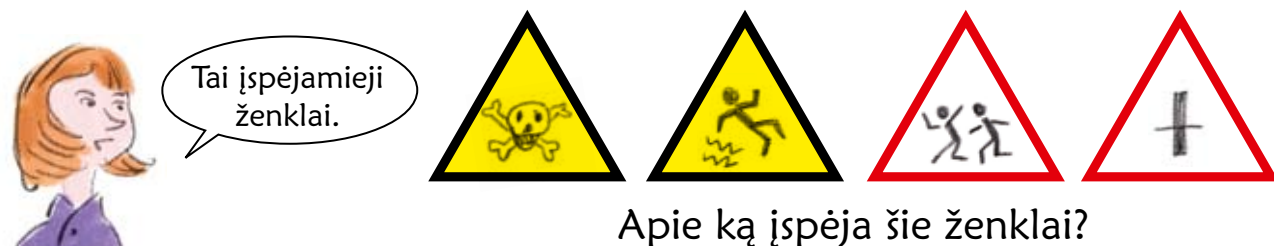

6. Aptarkite, ką ir kaip žmonės pažymi, kad nesupainiotų. Kokius savo daiktus ir kaip jūs esate pasižymėję klasėje?

Dalijame į lygias dalis

1. Mokiniai į klasę atsinešė prisikarpę įvairių ženklų ir juos suskirstė į 3 grupes.

Apie ką įspėja šie ženklai?

- 24 įspėjamuosius ženklus mokiniai suklijavo į 6 eiles po lygiai. Po kiek ženklų jie suklijavo į kiekvieną eilę?

Apie ką informuoja šie ženklai?

- 30 informacinių ženklų mokiniai suklijavo irgi į 6 eiles po lygiai. Po kiek ženklų jie suklijavo į kiekvieną eilę?

Ką draudžia šie ženklai?

- 28 draudžiamuosius ženklus mokiniai suklijavo į 4 eiles po lygiai. Po kiek ženklų jie suklijavo į kiekvieną eilę?

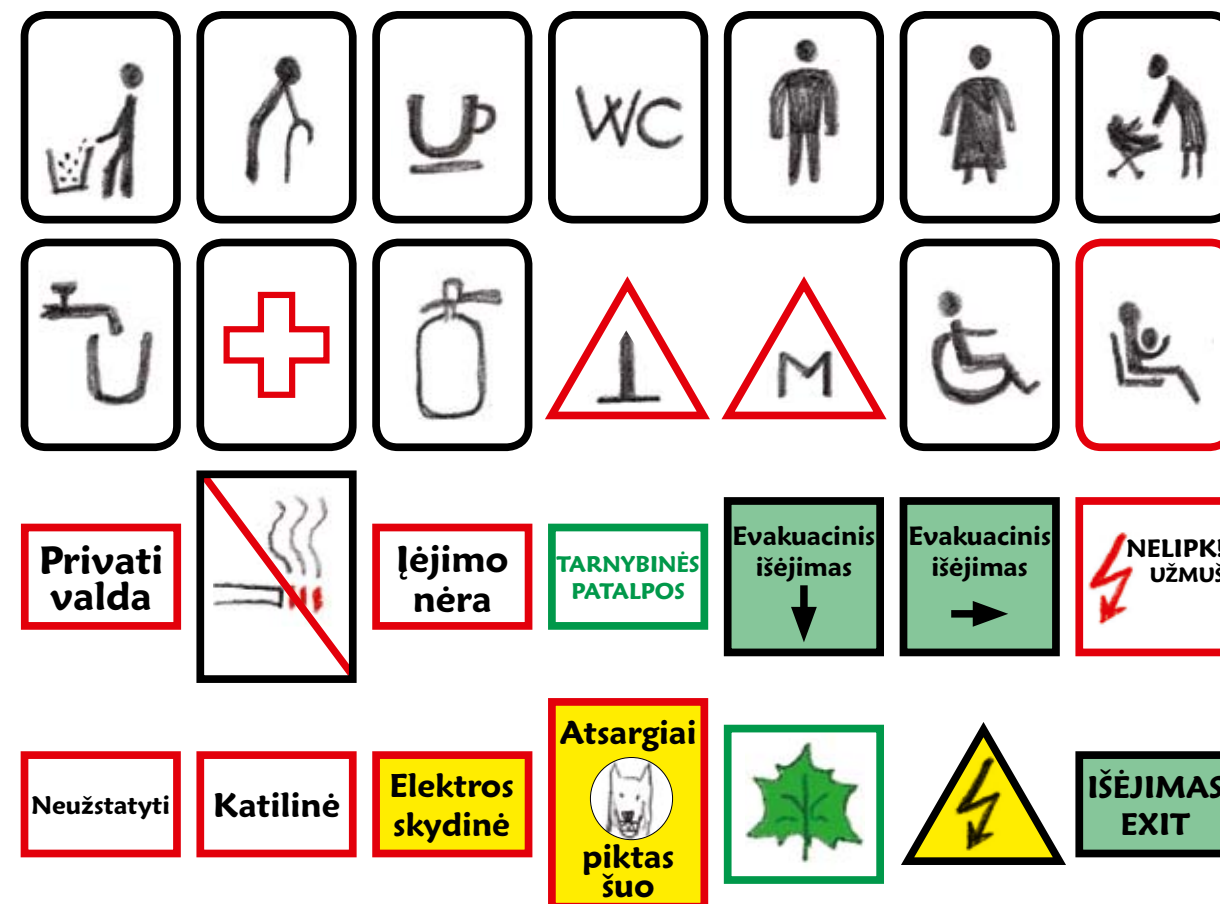

Sukurkite po 1 kiekvienos grupės ženklą, kuris padėtų reguliuoti elgesį jūsų mokykloje.

2. Kiek ženklų pavaizduota?

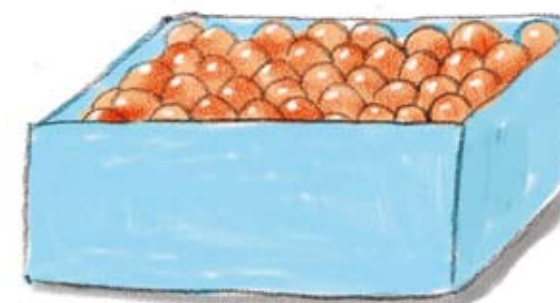
4 eilės po 7

Ne visų reikšmes žinau.

- Išsiaiškinkite su mokytoja arba tėvais nežinomų ženklų reikšmes.
- Į kiek lygių dalių galima padalyti visus ženklus? Po kiek ženklų bus kiekvienoje dalyje?

3. Dėžėje yra 40 kamuoliukų. Po kiek kamuoliukų gaus kiekvienas vaikas, jeigu juos po lygiai dalysis 4 vaikai? 10 vaikų? 8 vaikai? 5 vaikai? 2 vaikai?

Lesson Fifty Two: Faces

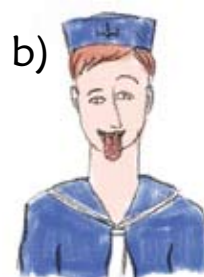
1. Look and match.

funny

angry

happy

sad

2. Listen and read. The Kraken and Sailors.

water

angry

legs

party

head

grow

small

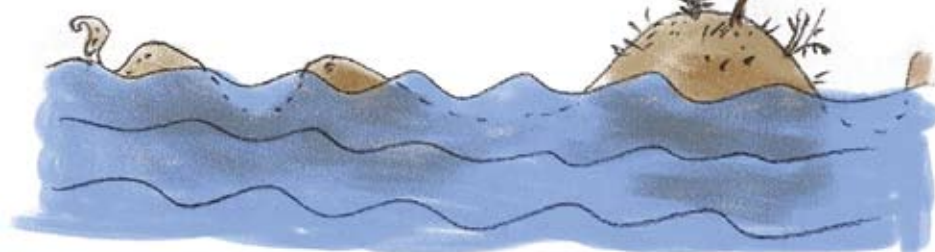
eyes

ten

This is a sea monster. Its name is the Kraken.
It has a huge ..., big ... and one hundred

The Kraken often lives under the ... and is happy.
Sometimes it swims on the water for ... years.
Then trees and plants ... on its back.

One day sailors come in a ... boat. They see the Kraken's back.
They think it's a small island. The sailors have a ... on the
Kraken's back.

3. Draw. What is the end of the story?

4. Make faces. How do I feel?

How do I feel?

You are sad!

You are happy!

How do I feel?

Išmokome

Įvardyti žmogaus nuotaiką:
funny, angry, happy, sad.

Suprasti pasakojimą apie jūrų pabaisą vardu Kraken.

Būk atidus

Ar žinote, kad gatvę sudaro keletas dalių: šaligatvis, dviračių takas ir važiuojamoji dalis.

Važiuojamoji gatvės dalis yra pati pavojingiausia. Todėl šalia jos pastatyta daugybė perspėjančių kelio ženklų. Kokius kelio ženklus jūs žinote? Kokius matote kasdien eidami į mokyklą?

Sukurkite savo ženklą. Apie ką jūsų ženklas praneš, nuo ko saugos?

Jums prireiks: balto popieriaus lapo, pieštuko, aliejinių kreidelių.

- Laikykite lapą vertikaliai. Iš pradžių nupieškite ženklą, paskui ir jo stovą. Ženklą pieškite didelį, nes jis lape vienas ir pagrindinis, parinkite tinkamas spalvas.

Mindaugas Skudutis. *Palangos bažnyčia*

- Ką matote šiame paveiksle? Kokius kelio ženklus jau pažįstate?

Jei liko laiko, nupieškite judrią gatvę, kurioje būtų pavaizduoti tikri kelio ženklai, o kartu ir jūsų sukurtas. Ką jis praneša, apie ką informuoja?

Organizuojame (ritmuojame) garsus

195

Paklausykite garsų sekos ir atspėkite, kas vyksta.

196

Garsus galima suritmuoti. Paklausykite, kaip iš virtuvės garsų sukuriama ritminė kompozicija.

197

Išmokite žaidimą „Sumuštinis“. Šis žaidimas žaidžiamas poromis, imituoju gaminimo judesius.

Mes pasigaminsim sumuštinį,
Su sviestu, su sviestu, su svie su svie su sviestu,
Lašiša, lašiša, laši laši lašiša,
Citrina, citrina, citri citri citrina,
Ir pipirais, ir pipirais, ir pi ir pi ir pipirais.
Kaip skanu, kaip skanu niam niam niam niam, kaip skanu.

Mes pa-si-ga-min-sim su-muš-ti-nį, su svies-tu, su svies tu, su svie su svie
la - ši - ša, la - ši - ša, la - ši la - ši
cit - ri - na, cit - ri - na, cit - ri cit - ri
ir pi - pi-rais, ir pi - pi-rais, ir pi ir pi

ploti vertikaliai

I žaidėjas

ploti vertikaliai

II žaidėjas

jud jud jud jud

su svies-tu, Kaip ska - nu, kaip ska-nu, niam niam niam niam, kaip ska-nu.
la - ši - ša, la - ši - ša, la - ši la - ši
cit - ri - na, cit - ri - na, cit - ri cit - ri
ir pi - pi-rais. ir pi - pi-rais, ir pi ir pi

ploti horizontaliai

jud A V Ž Ž V A A V Ž V A V Ž

Du žaidėjai susėda vienas prieš kitą ir ploja vertikaliais mostais: kairė ranka stabiliai laikoma delnu į viršų, dešinė, suplojus delnu žemyn per kairį delną, plačiai pakeliama aukštyn. Vienas žaidėjas ploja pastovų ritmą, o kitas tarpuose tarp plojimų turi atlikti greitus veiksmus, imituojančius sumuštinio gaminimą tarp pirmojo rankų, ir neužkliūti už jų šiam vėl suplojant.

1 eilutė: abu poroje esantys vaikai vertikaliai ploja kiekvienas sau dešiniu delnu per kairį delną.

2–5 eilutės: antrasis porininkas suploja sau per delną ir tarpuose tarp plojimų imituoja gaminimo judesį (Jud): sviesto tepimą, lašišos uždėjimą, citrinos išspaudimą, pipirų užbarstymą.

6 eilutė: antrasis porininkas ploja horizontaliai aukščiau pirmojo porininko delnų (A), tarp jo delnų (V), žemiau jo delnų (Ž).

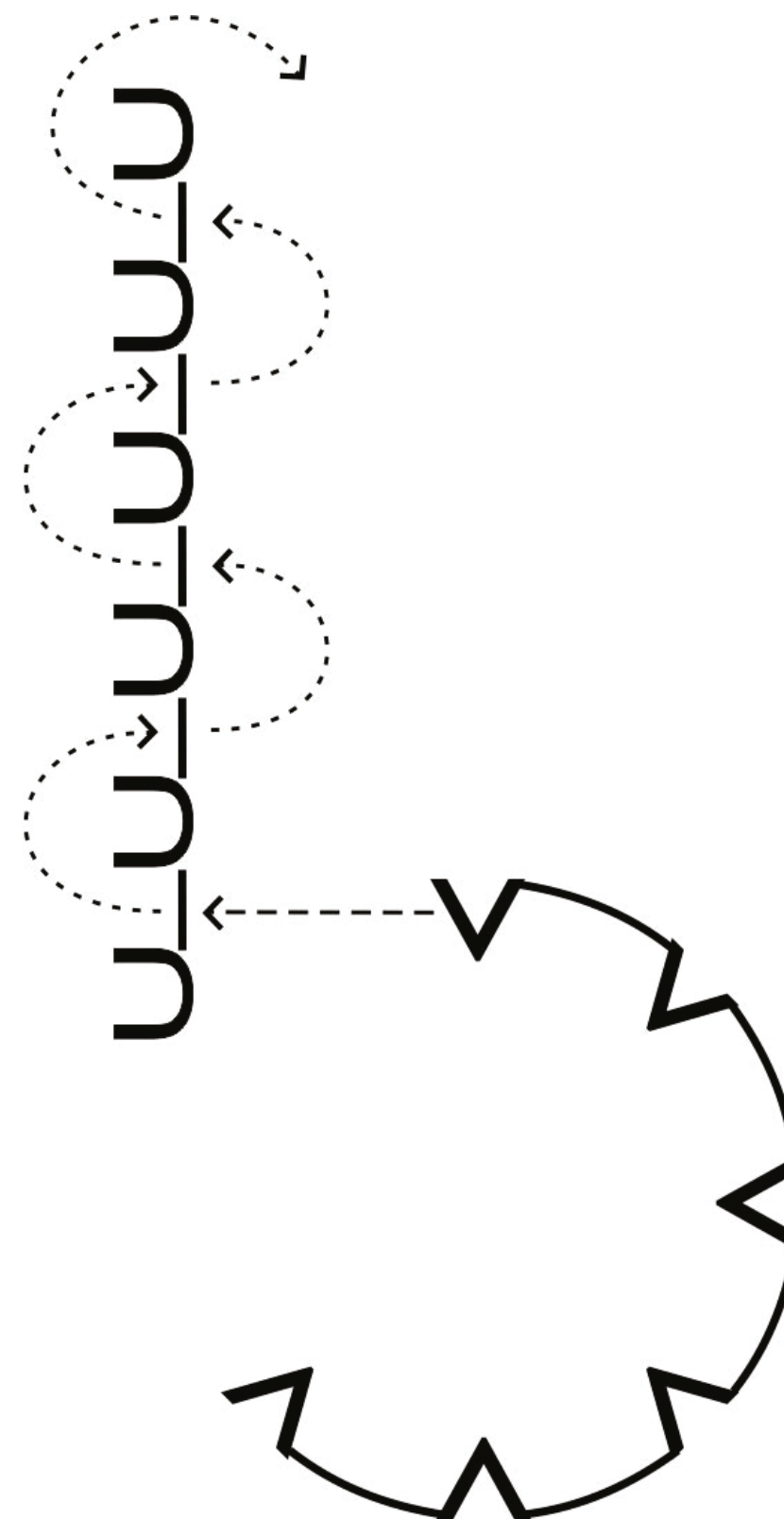
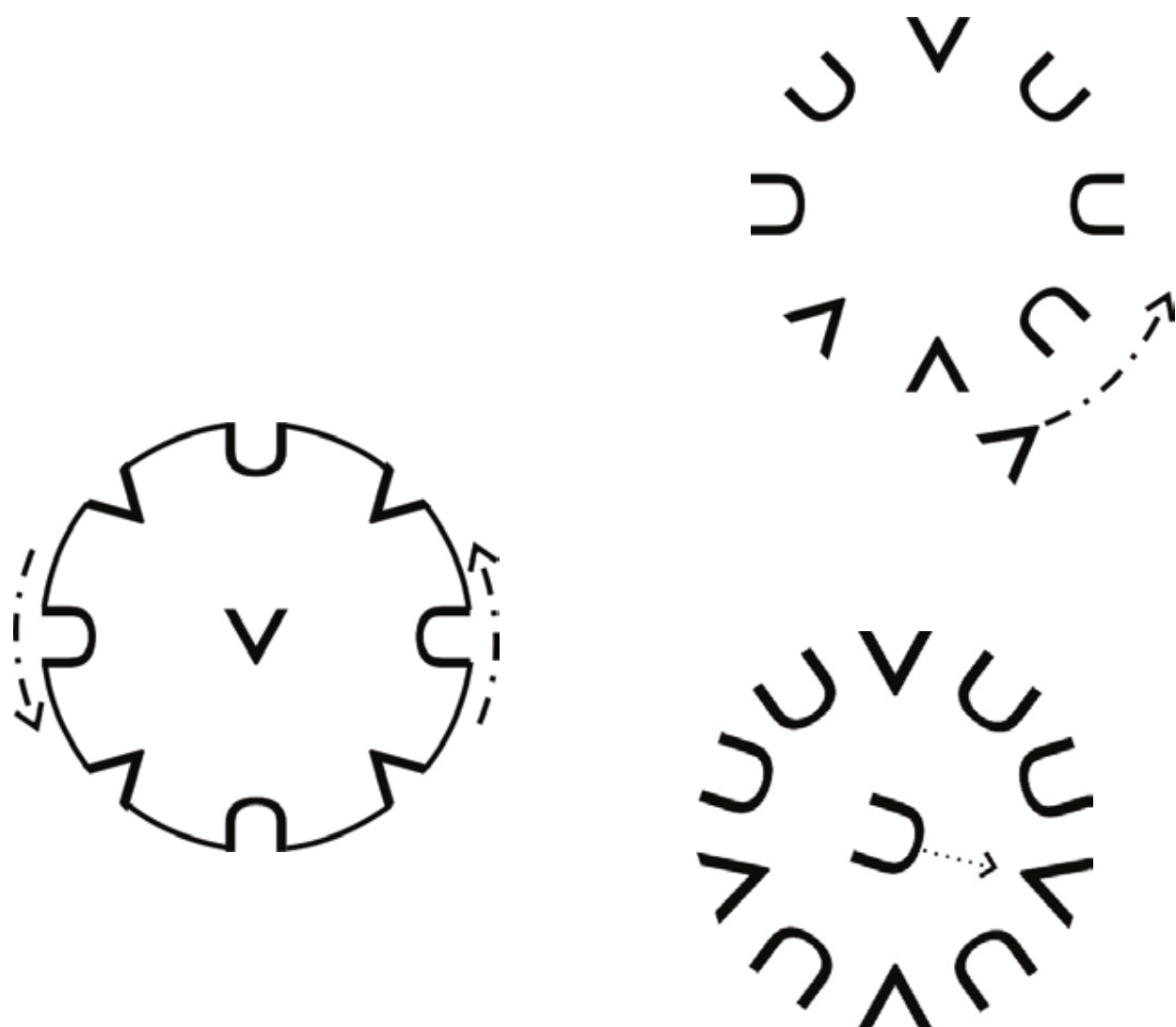
Šokis ir ženklai

Norint užrašyti šokio judesius, naudojami įvairūs sutartiniai ženklai. Pavyzdžiui, lietuvių liaudies šokiai užrašomi naudojant šiuos ženklus:

V – berniukas

U – mergaitė

V=U – berniukas susikabinęs su mergaite abiem rankom paprastai

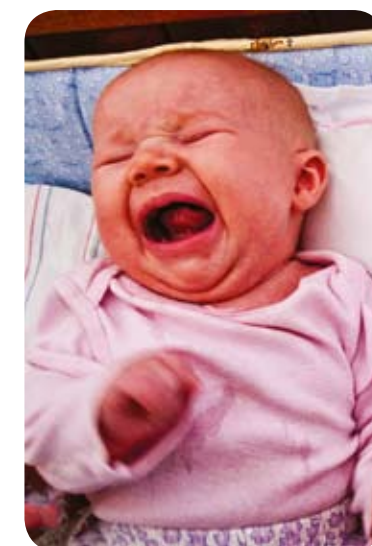
- Pasakykite, ką reiškia ženklai piešinyje.
- Pabandykite atlikti judesius pagal šiuos ženklus.

Pažįstami ženklai

Iš pirmo žvilgsnio viskas atrodo paprasta: jeigu žmogus tau ką nors sako, tu iš jo žodžių supranti, ką jis nori tau pasakyti. Bet įsivaizduokime, kad vieną vakarą Rokas grįžta iš kiemo visas sušlapęs ir išsipurvinęs (jis žaidė futbolą dar neišdžiūvusioje pievoje). Mama jį pasitinka su raukusi antakius, kraipydama galvą ir griežtai tardama: „Na ir gražiai tu šiandien atro dai.“ Jei vertintume tik mamos pasakytus žodžius, – ji sūnų giria. Bet savo kūno judesiais, kalbėjimo būdu ir intonacija ji rodo, kad sūnumi yra nepatenkinta. Taigi žmonėms bendraujant svarbi ir nežodinė kalba, kurią taip pat reikia suprasti.

- Prisiminkite, ar jums nėra tekę girdėti priekaištų, kurie buvo pasakyti maloniais žodžiais. Įsivaizduokite tokias aplinkybes ir, pasidaliję vaidmenimis, suvaidinkite mažą scenelę su klasės draugais.

Štai šypsena rodo gerą žmogaus nusiteikimą, malonią savijautą, nesvarbu, ar tai kūdikis, ar jūsų amžiaus vaikas, ar suaugęs žmogus. Lygiai taip pat verksmas, ašarojančios akys rodo, kad verkiančiajam kas nors labai nemalonu, jam ko nors trūksta ar skauda, jis ko nors bijo. Dažniausiai tokiame vaikui, suaugusiam ar pagyvenusiam žmogui reikia pagalbos, ir jūsų niekas neatstums, jei paklausite, kuo galėtumėte padėti.

- Ar jums yra tekę guosti verkiantį vaiką arba suaugusį žmogų, jam padėti? Papasakokite apie tai. O gal matėte verkiantį, bet nedrįsote priėti ir pakalbinti?
- Kartais suabejojama, ar šypsena nuoširdi, ar ašaros tikros. Pasvarstykite, kada vaikas arba suaugęs žmogus gali netikrai verkėti arba juoktis. Aptarkite su tėvais, ką reiškia pasakymas „juokas pro ašaras“.
- Turbūt teko matyti telefono žinutę su ženkliu ☺. Ką reiškia šis piešinėlis prie žinutės: „Laukiu tavęs per savo gimtadienį ☺“?